

#MiremElPassat

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

#MiremElPassat

Exposició de fotografies

diba.cat/miremelpassat

Primera edició: març de 2019

© **de l'edició:** Diputació de Barcelona

Coordinació: Gabinet de Premsa i Comunicació

Disseny gràfic i expositiu: Arnau Masramon

Impressió del material expositiu: Apligraf

Agraïments:

Arxiu General de la Diputació de Barcelona
Servei de Patrimoni Arquitectònic Local
Museu Marítim de Barcelona
Museu de les Arts Escèniques

#MiremElPassat és un recull de fotografies antigues del primer terç del segle XX. Són imatges que ens parlen de la vida i els costums d'aquella època, de llocs i de maneres de fer que avui podem reconèixer amb curiositat i sorpresa. Instants immortalitzats en blanc i negre que, un segle després, han tornat a l'actualitat gràcies a l'èxit de la seva difusió a les xarxes socials, amb l'etiqueta #MiremElPassat.

Els autors de les imatges van ser persones relacionades amb la Diputació de Barcelona i d'altres totalment alienes a ella, les famílies de les quals van cedir generosament el seu llegat fotogràfic. El Gabinet de Premsa i Comunicació, l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona, el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, el Museu Marítim i el Museu d'Arts Escèniques han fet possible la recuperació i transmissió d'aquest patrimoni comú, una mirada al passat que ens convida a reflexionar sobre el nostre present i futur.

Futbolistes, tennistes, ciclistes, atletes, nedadors, pilots... Les seves habilitats i proeses, també aleshores, despertaven passions. Aquestes imatges centenàries reflecteixen l'ambient de diferents esports en una època en què les dones començaven a obrir-se camí.

#MiremElPassat #Esports

Frederic Juandó Alegret. 1912

Joan Martí i Viñolas
(la Garriga, 9 de gener de 1887
- 17 de setembre de 1978)

Pioner del ciclisme a Catalunya,
conegut com «el Martí de
la Garriga».

Va guanyar la Copa Stadium
del campionat de Catalunya l'any
1912, amb una Ciclo Sanromà
i pneumàtics Continental.

També va guanyar la Volta
a Catalunya i el Campionat
d'Espanya de Ciclisme
l'any 1913.

Revista *Stadium*, núm. 94,
15 de juny de 1912

#MiremElPassat

Frederic Juandó Alegret. Abril de 1912

Les nenes Luisita i Lolita Marnet.
Lolita Marnet (a la dreta), d'onze anys,
va guanyar la prova per a senyoretes.

X Concurs Internacional de Lawn-
Tennis. Pistes del Catalunya
Lawn-Tennis Club (situat als carrers
Muntaner i Marià Cubí actuals).

Revista *Stadium*, núm 94, 15 d'abril
de 1912

#Esports

Frederic Juandó Alegret. 7 de març de 1915

Titulars de l'equip del FC Barcelona a la final del Campionat de Catalunya de la temporada 1914-1915, entre el RCD Espanyol i el FC Barcelona.

RCD Espanyol 4 - FC Barcelona 0. Campionat de Catalunya de futbol 1914-1915 (16a edició). Camp de joc: Terrassa. Àrbitre: Francesc Domènech. Gols: López 10'; López 15'; Tormo 17'; Tormo (segona part).

D'esquerra a dreta: Eugeni Tarré, Ignasi Segarra, Percival Wallace, Josep Reguera, Alfred Masana, Lluís Bru (porter, al darrere), Ramon Torralba, Manuel Amechazurra, Josep Costa, Paulino Alcántara, Enric Peris.

Revista *Stadium*, núm. 94, 13 de març de 1915

Frederic Juandó Alegret. 7 de març de 1915

Titulars de l'equip del RCD Espanyol a la final del Campionat de Catalunya de la temporada 1914-1915, entre el RCD Espanyol i el FC Barcelona.

RCD Espanyol 4 - FC Barcelona 0. Campionat de Catalunya de futbol 1914-1915 (16a edició). Camp de joc: Terrassa. Àrbitre: Francesc Domènech. Gols: López 10'; López 15'; Tormo 17'; Tormo (segona part).

De darrere cap endavant: Gibert (porter), Breu i Masana (defenses), Pueo, Pomés i Juanico (migcampistes), Ponz, Armet, Tormo, López i Sampere (davanters).

Revista *Stadium*, núm. 94, 13 de març de 1915

Frederic Juandó Alegret. 15 d'abril de 1912

X Concurs Internacional de Lawn-Tennis disputat a les pistes del Catalunya Lawn-Tennis Club de Barcelona (situat als carrers Muntaner i Marià Cubí actuals).

A la imatge veiem les parelles Whil-G. Navarro i Warburg-Herberg després del partit final de parelles masculí, que van guanyar els darrers.

Revista *Stadium*, núm. 22, 15 d'abril de 1912

#MiremElPassat

Frederic Juandó Alegret. Sense data

Grup de ciclistes a l'inici de l'avinguda del Tibidabo.

A l'esquerra es veu la casa del doctor Andreu.

#Esports

Frederic Juandó Alegret

Automòbil de competició David, probablement en prototip.

La marca va ser fundada a Barcelona el 1914 per Josep Maria Armangué, que va morir prematurament el 1917. Es va instituir el Trofeu Armangué en honor seu.

La marca David, amb diferents àmbits de negoci però mantenint el pàrquing, encara continua la seva activitat a l'edifici David dels carrers Aribau-Travessera de Gràcia-Tuset. El 2014 l'empresa va fer 100 anys.

Frederic Juandó Alegret. 1915

Partit de futbol al camp de l'Europa, amb el temple de la Sagrada Família al fons.

Frederic Juandó Alegret. 25 de març de 1915

Per celebrar els 25 anys de la fundació de la Real Sociedad Colombófila de Cataluña es van deixar anar coloms missatgers des del Tibidabo a les 12.30 h.

L'acte comptava amb la col·laboració del Sindicat de Periodistes Esportius, així com de l'Associació de Tir Nacional i els Boy Scouts.

Revista *Stadium*, núm. 97, 3 d'abril de 1915

#MiremElPassat

Frederic Juandó Alegret. 23 de juny de 1918

Joan Gamper fent un discurs al camp de futbol del FC Barcelona del carrer Indústria, amb motiu de la Festa de la Bandera.

En aquesta festa es va canviar la vella bandera per una de nova. Es va jugar un partit entre el FC Barcelona i el Sants, de Barcelona.

Revista *Stadium*, núm. 265, 29 de juny de 1918

#Esports

Frederic Juandó Alegret. 1912
Salt amb perxa en una competició atlètica a Barcelona.

Frederic Juandó Alegret. ca. 1912
Competició d'aixecament de pesos o halterofília a Barcelona.

Frederic Juandó Alegret. 1918

Els atletes Teodoro (Diodoro) Pons i Jaume Nin, a la cursa de tanques dels Campionats de Catalunya, organitzats per la Real Federación Atlética Catalana, els mesos de setembre i octubre de 1918.

Pons va ser un dels primers atletes espanyols a participar en uns jocs olímpics, els setens de l'era contemporània, celebrats a Anvers el 1920. Va participar a les curses de 5.000 i 10.000 metres. Nascut a Maó (Menorca), va desenvolupar gairebé tota la seva carrera a Barcelona.

Jaume Nin Fortuny, nascut a Tarragona, participava pel Club Gimnàstic Tarragona, i va ser campió de Catalunya i Espanya entre 1916 i 1924 de diferents disciplines atlètiques (110 tanques, llançament de disc, llançament de pes, llançament de javelina).

Revista *Stadium*, núm. 279, 5 d'octubre de 1918

Frederic Juandó Alegret. 24 de desembre de 1911

Grup de socis del Club Natació Barcelona que van participar a la tradicional competició Copa Nadal al port de Barcelona.

Revista *Stadium*, núm. 16, gener de 1912

Frederic Juandó Alegret. Agost de 1911

J. Durán, guanyador de la carrera de quilòmetre llançat i de la Copa de Motos Lleugeres, a Sitges, el 27 d'agost de 1911. Sobre una moto Alcyon amb pneumàtics Hutchinson, va fer un temps de 2h 27m 14s.

Revista *Stadium*, núm. 8, 1 de setembre de 1911

Frederic Juandó Alegret. Desembre de 1911

El corredor Fabregat en un viratge, a la Copa de Motos Lleugeres, disputada al circuit del Baix Penedès (Sitges-Ribes-Vilanova) el 17 de desembre de 1911. Fabregat va quedar quart en la classificació general.

Frederic Juandó Alegret. Març de 1915

Prova en pujada dels Brucs. Carrera en sidecars. R. Clarassó va quedar classificat primer en la categoria de 1000 cc (moto Matchless, pneumàtics Continental, amb un temps de 14m 9s), i Lluch, segon de la mateixa categoria, sobre moto New Hudson.

Clarassó va guanyar la medalla d'or donatiu de l'Automóvil Saló i la de *vermeill* d'*El Mundo Deportivo*.

Revista *Stadium*, núm 97, 3 d'abril de 1915

Frederic Juandó Alegret. 27 d'agost de 1911

Creus impulsant Jaume Durán a la sortida de la prova del quilòmetre llançat, a Sitges.

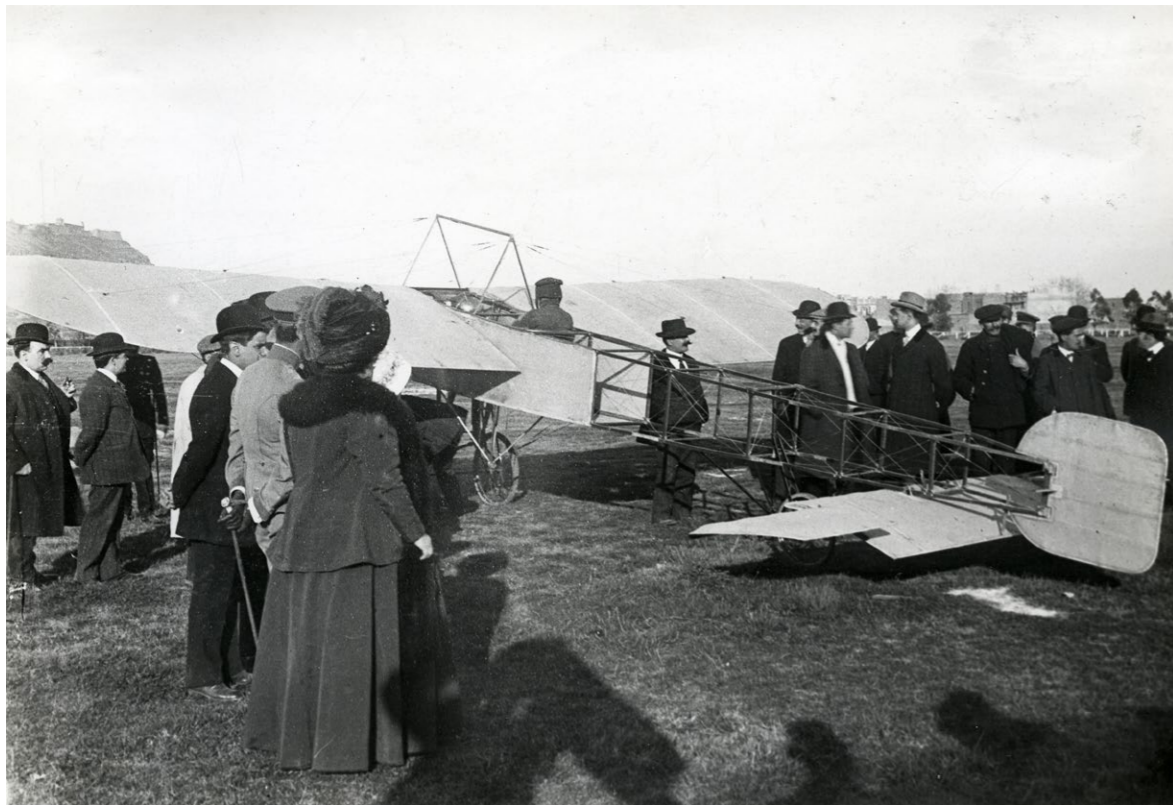
Jaume Durán va guanyar les proves de quilòmetre llançat i la Copa de Motos Lleugeres, el diumenge 27 d'agost de 1911. El quilòmetre llançat era una prova de velocitat a la recta que hi ha entre el santuari de Santa Maria del Vinyet i la població de Sitges.

La Copa de Motos Lleugeres es corria a la tarda al circuit del Baix Penedès (Sitges-Ribes-Vilanova).

Revista *Stadium*, núm. 8, 1 de setembre de 1911

La Barcelona de principis de segle XX era plena d'acció i energia. Les imatges d'aquell temps ens mostren el dia a dia dels nostres parcs, places i carrers; escenaris de moments històrics, d'algunes pràctiques extingides i de tradicions que mantenim molt vives.

#MiremElPassat #Societat

Antoni Gallardo Garriga. 11 de febrer de 1910

Primer vol complet a Espanya, des de l'antic hipòdrom de Can Tunis, a Barcelona. El dia 11 de febrer de 1910 es va fer el primer vol complet

a Espanya: el pilot era el francès (Julien Mamet) i va ser a bord d'un aeroplà *Blériot*, amb motor de 25 cv.

#MiremElPassat

Antoni Gallardo Garriga. ca. 1910

Les senyoretes Rius al passeig de Gràcia, davant del cafè teatre Novedades (entre Gran Via i Casp).

L'edifici que es veu, fent cantonada amb Gran Via, és la casa Enric Losada, aixecada a principis de 1870 i enderrocada el 1955.

#Societat

Frederic Juandó Alegret. 1910

Fira de galls, abans de Nadal, a la cruïlla de rambla de Catalunya amb Gran Via.

El monument que es veu a la dreta és el dedicat a Joan Güell i Ferrer

(desaparegut el 1936 i refet de manera més senzilla el 1945, ubicat a Gran Via entre rambla Catalunya i passeig de Gràcia).

Frederic Juandó Alegret. 1933

Diada de Sant Jordi als carrers de Barcelona.

Frederic Juandó Alegret. ca. 1920

Espectacle ambulat de la cabra equilibrista al Portal de la Pau de Barcelona.
A la dreta, les drassanes, i al fons, les xemeneies del Poble-sec.

Frederic Juandó Alegret. ca. 1925

El passeig de Gràcia, amb les cases Rocamora al fons.

Frederic Juandó Alegret. 1914
La plaça Catalunya nevada.

Frederic Juandó Alegret. Febrer de 1915

Carnestoltes de Barcelona. Comparsa *Los Húngaros*, que va guanyar un premi de 250 pessetes, gentilesa del Casino Mercantil. Cruïlla del passeig

de Gràcia amb l'avinguda Diagonal. Al fons, l'església de Pompeia, i a l'esquerra, el Palau Robert.

Frederic Juandó Alegret. Principi del segle xx
Grup escolar al parc de la Ciutadella.

Antoni Gallardo Garriga. 1908
Concurs d'híptica al parc de la Ciutadella, davant de l'actual Parlament de Catalunya.

Frederic Juandó Alegret. 1932

La Rambla.

Frederic Juandó Alegret. ca. 1914

Senyorettes en una parada de venda de roses a 1 pesseta, a la Festa de la Rosa, al Turó Park.

Frederic Juandó Alegret. 1910
Cavalcada de Reis a Barcelona, probablement,
a Sant Gervasi, al carrer Lucà.

Frederic Juandó Alegret. ca. 1920
Cruïlla del passeig de Gràcia amb el carrer Diputació. A l'esquerra es pot
veure la casa Vidal Ribas, al passeig de Gràcia, i darrere, el xalet de César
Ortembach, ambdós edificis desapareguts.

Antoni Gallardo Garriga. 1907

Proves de la carrera internacional de globus aerostàtics Copa Gordon Bennett, amb seu a París.

La fàbrica de gas Lebon, instal·lada al Poblenou, patrocinava l'acte. Va ser un gran esdeveniment i es van posar cotxes per portar-hi els espectadors.

Antoni Gallardo Garriga. ca. 1912

La senyoreta Triadó amb un amic, patinant al Turó Park.

Família Darblade. 14 de gener de 1919

Botadura del pailebot *Carmen Flores* a la platja de Torrevella (Alacant). Embarcació insígnia del Museu Marítim de Barcelona, que va ser rebatejada

amb el nom de *Santa Eulàlia*. És un dels velers més antics en actiu a la Mediterrània.

Autor desconegut. 17 d'agost de 1924

Representació de *L'avi*, d'Apel·les Mestres, feta per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, dirigida per Adrià Gual. Platja de Barcelona, davant de l'Escola del Mar.

Emili Juncadella Vidal-Ribas. 1928

Viatge a l'Àfrica.

Emili Juncadella Vidal-Ribas. 1929

Viatge a l'Índia, a Amber. Probablement per visitar Fort Amber, una de les meravelles d'aquest país.

Antoni Gallardo Garriga

Barcelona, 18 d'abril de 1889;
16 de juny de 1942

Fill d'una família de la burgesia catalana, va estudiar enginyeria industrial i es va llicenciar l'any 1913. Va treballar professionalment a la companyia Catalana de Gas i a Riegos y Fuerzas del Ebro. Paral·lelament, però, va cultivar diverses aficions com la música, els esports, la història i l'arqueologia, sobre les quals va publicar nombrosos articles i alguns llibres.

Associat al Centre Excursionista de Catalunya des de ben jove, hi va desplegar una gran activitat, de la qual va deixar constància en conferències i articles divulgats en el butlletí del centre. Va ser vicepresident de la secció d'arqueologia i va participar molt activament en les tasques d'organització de l'arxiu fotogràfic.

Va col·laborar, juntament amb altres fotògrafs, en l'*Estudi de la masia catalana*, un projecte ideat i finançat per l'industrial i mecenes Rafael Patxot i Jubert (1872-1964) en el qual la masia va ser estudiada sota diversos aspectes: arquitectura, mobiliari, indumentària i comportament

humà i social. Aquesta tasca, iniciada l'any 1923, quedà interrompuda l'any 1936, en marxar Patxot a l'exili. El fons fotogràfic consta de 7.705 imatges d'unes 1.500 masies de Catalunya i les Illes Balears.

La fotografia va ser sempre una de les aficions de Gallardo, que va generar un arxiu força important relacionat sobretot amb la seva feina i els seus viatges i excursions.

L'any 1967, Roser Matheu, vídua d'Antoni Gallardo, va oferir al Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (actual Servei de Patrimoni Arquitectònic Local) un fons de 6.000 negatius, que es va adquirir atès el rellevant interès iconogràfic.

Frederic Juandó Alegret

Barcelona, 29 de gener de 1882;
2 de gener de 1961

Va exercir de reporter gràfic especialitzat en fotografia esportiva. Va publicar en revistes de l'època com ara Stadium, Revista Il·lustrada de Sports y Sociedad, amb la qual va col·laborar des de 1911 fins a mitjans dels anys 20.

Va fotografiar nombrosos esdeveniments esportius de l'època: futbol, automobilisme i motociclisme, pilota basca, tennis, rem i atletisme, molts d'ells en els inicis de la seva pràctica. Les instantànies ens mostren els ambients aristocràtics d'aquelles activitats així com l'interès d'un públic més popular.

Va ser membre del Sindicat de Periodistes Esportius des de la seva fundació, el gener de 1912, i va formar part de la junta directiva com a vocal i tresorer. També va ser soci del Centre Excursionista de Catalunya i un dels creadors, l'any 1913, de la Secció de Fotografia del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona (CADCI).

El Fons Frederic Juandó Alegret va ingressar al Servei de Catalogació i Conservació de Monuments (actual Servei de Patrimoni Arquitectònic Local) l'any 1961, com a donatiu dels germans Joan i Enric Juandó Alegret. Consta de 7.638 negatius que abasten una cronologia aproximada entre els anys 1910 i 1930.

L'any 2016 el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local va rebre una segona donació dels hereus del fotògraf Frederic Juandó Alegret. Són 860 imatges en positiu i negatiu sobre plaques de vidre al gelatinobromur. La majoria són estereoscòpiques de 6x13 cm i també 8x8 cm i 9x12 cm.

Emili Juncadella Vidal-Ribas

Barcelona, 1885-1936

Emili Juncadella va néixer en una família de l'alta burgesia catalana dedicada a la fabricació tèxtil i a les finances. Gràcies a la bona situació econòmica familiar, Emili Juncadella es va dedicar a la muntanya, la cacera, els viatges i la vida social i religiosa. Enginyer industrial, empresari i polític fou un gran aficionat a la fotografia, col·leccionista d'armes, apassionat de l'excursionisme i la caça.

Durant la dictadura de Primo de Rivera, Juncadella va participar en política com a diputat provincial i regidor, sense abandonar els seus principals interessos: els viatges i l'excursionisme. Va viatjar per l'Àfrica i l'Àsia, on va fer nombroses fotografies amb la seva càmera estereoscòpica retratant l'exotisme que veia als països colonitzats.

El juliol de 1936 va ser afusellat en circumstàncies no aclarides quan es dirigia a l'aeroport del Prat fugint de la revolta de Barcelona. Per exprés desig seu, el castell de Montesquiú (Osona), residència estiuenca de la família, va ser donat el 1976 a la Diputació de Barcelona.

#MiremElPassat és un recull de fotografies del primer terç del segle XX. Imatges que ens parlen de la vida i els costums d'aquella època, cedides a l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona.

**Diputació
Barcelona**

| Àrea de Presidència

Gabinet de Premsa i Comunicació

Rambla de Catalunya, 126. 7a planta

08008 Barcelona

Tel. 934 022 222

gb.premsacom@diba.cat